

Příloha č. 2 k ŠVP ZŠS

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ

Zpracovaný podle RVP PV a metodické pomůcky - VÚP 2010

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Rakovník, příspěvková organizace

Platnost od: 1. září 2024

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Školská rada projednala ŠVP pro přípravný stupeň ZŠS dne

číslo jednací: 0608/2024/SSFRA

Obsah

Charakteristika školního vzdělávacího programu	3
1. Cíle vzdělávání	3
2. Organizace vzdělávání	4
Podmínky přijímání uchazečů	4
Délka Vzdělávání	4
Ukončování vzdělávání	4
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:	4
Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	5
3. Materiální podmínky	5
4. Personální podmínky	6
5. Ekonomické podmínky a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	7
6. Klíčové kompetence:	7
7. Formy vzdělávání a metody vzdělávání	10
8. Obsah vzdělávání a učební plán	10
Vzdělávací obsah ŠVP PS ZŠS	13
9. Vzdělávací oblasti	13
9.1. Dítě a jeho tělo (OBLAST BIOLOGICKÁ)	13
9.2. Dítě a jeho psychika (OBLAST PSYCHOLOGICKÁ)	15
9.3. Dítě a ten druhý (OBLAST INTERPERSONÁLNÍ)	21
9.4. Dítě a společnost (OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ)	23
9.5. Dítě a svět (OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ)	25
10. Tematické celky	27
10.1. Podzim	27
10.2. Zima	30

10.3. Jaro	32
10.4 Léto.....	34

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Cíle vzdělávání

Přípravný stupeň ZŠS je součástí základní školy speciální. Jedná se o předškolní vzdělávání, tudíž školní vzdělávací program vychází z ŠVP MŠ a zároveň směřuje k ŠVP ZŠS, což se projevuje zejména ve formách a metodách vzdělávání. ŠVP přípravného stupně ZŠS má za úkol připravit děti se středně těžkým, těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem na vstup do základní školy speciální. Vzdělávací obsah je přizpůsoben specifickým cílům, možnostem a schopnostem dětí.

Naším cílem je:

- bezpečné prostředí pro všechny děti
- spolupracovat s rodiči při dosahování všech níže uvedených cílů
- rozvíjet klíčové kompetence
- rozvíjet sebedůvěru dítěte
- podporovat radost z učení a objevování
- dosáhnout maximální možné samostatnosti
- podporovat vlastní aktivitu dítěte
- rozvíjet fantazii a představivost
- umožnit dítěti získávání dovedností prostřednictvím prožitků a praktických zkušeností
- přistupovat individuálně ke každému dítěti
- rozvíjet komunikační dovednosti podle možností dětí
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví
- vést dítě k tolerantnímu soužití s ostatními dětmi a dospělými

2. Organizace vzdělávání

Podmínky přijímání uchazečů

Děti jsou do přípravného stupně přijímány na základě rozhodnutí ředitele školy. Ten k rozhodnutí přistupuje na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a písemného doporučení školského poradenského zařízení. Třída přípravného stupně základní školy speciální má nejmeně 4 a nejvýše 6 žáků.

Délka vzdělávání

Do třídy přípravného stupně základní školy speciální lze zařadit dítě od školního roku, v němž dosáhne 5 let věku, do zahájení povinné školní docházky, a to i v průběhu školního roku. Podle svých individuálních možností a schopností může dítě plnit program přípravného stupně 1–3 roky.

Ukončování vzdělávání

Po ukončení příslušného ročníku žáci získají osvědčení o absolvování příslušného ročníku. Poté jsou děti zařazeny do optimální formy plnění povinné školní docházky na základě doporučení poradenského zařízení a na základě rozhodnutí zákonných zástupců dítěte.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Všechny děti docházející do PS ZŠS jsou dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami postupujeme podle těchto zásad:

- Úzce spolupracujeme se školským poradenským zařízením (pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem).
- Spolupracujeme také s pediatrií a odbornými lékaři, fyzioterapeutkou, klinickým logopedem a zaměstnanci Odboru sociálně právní ochrany dětí Městského úřadu v Rakovníku.
- Důsledně poskytujeme doporučená podpůrná opatření.
- Plně respektujeme individuální možnosti každého dítěte dané stupněm a charakterem jeho zdravotního postižení i aktuálním zdravotním stavem.
- Snažíme se o optimální složení dětí ve třídách tak, aby se mohly plně rozvíjet.
- Je snížen počet dětí ve třídě.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové přípravného stupně poskytují dětem potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do přípravného stupně.

3. Materiální podmínky

Prostory i vybavení tříd jsou plně přizpůsobeny potřebám dětí.

Každá třída přípravného stupně má pro sebe jednu kmenovou třídu, ve které probíhají všechny činnosti včetně stravování. Šatnu, toalety, přípravnu jídla a balkon využívají společně dvě třídy. Vybavení tříd a hygienická zařízení odpovídají věku dětí (4 –7 let)

Žáci přípravného stupně ZŠS dále mají v prostorách školy k dispozici:

- místnost pro individuální logopedickou péči – logopedický koutek
- tělocvičnu
- rehabilitační tělocvičnu
- rehabilitační bazén s posuvným dnem a protiproudem
- místnost pro hydroterapii s vířivou vanou
- kombinovanou saunu
- cvičnou kuchyň
- keramickou dílnu
- snoezelen (místnost pro multisenzoriální stimulaci)
- místnost s interaktivní tabulí a interaktivním displejem
- místnost určenou k ošetření úrazu, ke krátkodobému pobytu dítěte při úrazu nebo zdravotních problémech
- atrium s pískovištěm
- školní zahradu a dětské hřiště

Služby poskytované žákům a jejich rodičům:

- Děti mohou využívat k cestě do školy a ze školy školní svozové auto.
- Kvalitní využití volného času nabízí dětem školní družina.
- Škola pořádá pobyty zaměřené převážně na environmentální výchovu a prevenci sociálně patologických jevů. Cena kurzů a pobytů je přijatelná i pro rodiče s nižším příjmem.

- Výchovní poradce konzultuje s dětmi a jejich rodiči problémy dětí.
- V rámci podpůrných opatření poskytujeme dětem kvalifikovanou logopedickou péči.
- Ve škole pracují asistenti pedagoga, což umožňuje věnovat individuální péči dětem, jejichž zdravotní stav a vzdělávací potřeby to vyžadují.
- Zvláštní význam u dětí z málo podnětného rodinného prostředí má práce metodika prevence.
- Pracovníci speciálně pedagogického centra doporučují rehabilitační a kompenzační pomůcky, konzultují s rodiči výchovné a výukové problémy jejich dětí.
- Škola je dobře vybavena rehabilitačními pomůckami dle individuálních potřeb dětí. Imobilní děti využívají různé kompenzační pomůcky, při pobytu v přírodě kočárky a vozíky. K dispozici jsou i tříkolky a koloběžky, v zimě boby a sánky.
- Škola je dobře vybavená v oblasti ICT (interaktivní tabule a monitory, PC učebna, iPady pro žáky, speciálně upravené myši a klávesnice, robotické hračky).

Organizace dne:

- výuka v přípravném stupni probíhá denně od 8:00 do 11:30
- uspořádání jednotlivých předmětů určuje aktuální rozvrh hodin
- v hodinách střídáme výukové, pohybové a relaxační aktivity tak, abychom vždy respektovali individuální potřeby dětí
- činnosti probíhají individuálně i ve skupinách, využíváme všechny prostory školy i její okolí
- denní režim je sice pravidelný, ale zároveň dost pružný, aby mohl být přizpůsoben individuálním potřebám dětí, jejich věku, fyziologickým zvláštnostem i aktuálnímu zdravotnímu stavu

4. Personální podmínky

- Ve třídě přípravného stupně působí kvalifikovaný pedagog se zaměřením na speciální pedagogiku.
- Asistent pedagoga pomáhá učiteli při organizaci a realizaci vzdělávacího procesu, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do vzdělávacího procesu.
- Všichni pedagogičtí pracovníci v přípravném stupni spolupracují jako tým a svým chováním představují vzor pro správné chování dětí.
- Pedagogové přípravného stupně spolupracují dle individuálních potřeb každého dítěte s pracovníci speciálně pedagogického centra, případně s dalšími odborníky, a především s rodiči dítěte.
- Součástí vzdělávání v PS ZŠS je speciálně pedagogická péče individuální i skupinová.
- Pedagogové se aktivně vzdělávají a vedení školy je v tom plně podporuje.

5. Ekonomické podmínky a podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- Vzdělávání v přípravném stupni základní školy speciální se v případě škol zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí poskytuje bezúplatně.
- Dětem přípravného stupně základní školy speciální jsou bezplatně poskytovány základní školní potřeby.
- Dětem v přípravném stupni základní školy speciální se poskytuje hmotné zabezpečení, které zahrnuje školní stravování.
- Při všech činnostech dbáme na dodržování hygieny a ochrany osobního zdraví jak dětí, tak pedagogů a asistentů.
- Všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci jsou pravidelně školeni v BOZP.
- Rodiče jsou na začátku roku seznámeni se školním řádem.
- Vhodnou formou seznamuje se školním řádem i děti.
- Děti jsou dále poučeny o bezpečném chování a dodržování pravidel při využívání specializovaných učeben (tělocvičny, bazén, sauna, snoezelen, keramická dílna, školní zahrada a hřiště).
- Děti bývají poučeny o bezpečném chování před každou akcí konanou mimo školu.
- Jakýkoli úraz jsou děti i pedagogové povinni hlásit třídnímu učiteli, který úraz zaznamená do Knihy úrazů a rovněž informuje rodiče zraněného dítěte.

6. Klíčové kompetence:

Klíčové kompetence představují cílové stavy, k jejichž naplňování směřuje veškeré vzdělávání. Jsou formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jak je uvedeno v RVP PV, i pro děti navštěvující běžnou MŠ to jsou cíle ideální, ke kterým většina dětí nedospěje a ani dospět nemůže. Tím spíš se v přípravném stupni ZŠS nemůžeme zavazovat k jejich naplňování, ale budeme se snažit vybavit každé dítě souborem klíčových kompetencí, který je pro něj dosažitelný.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

1. Kompetence k učení

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických známých situacích a využívá ji při dalším učení
- má elementární poznatky o svém nejbližším prostředí, ve kterém se opakovaně nachází, orientuje se v řádu prostředí, ve kterém žije
- klade jednoduché otázky, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se spíše spontánně, vyvine úsilí, soustředí se na činnost; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

2. Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- si všímá dění i opakujících se problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší různé varianty
- pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- komunikuje přiměřeně svým schopnostem a možnostem (užívá mluvenou řeč nebo AAK); tvoří otázky a odpovědi; rozumí slyšenému nebo jiným způsobem předané informaci; s pomocí vede dialog
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje ve známém prostředí bez zábran a ostychu se známými dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

- dovede s pomocí a vedením využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

4. Kompetence sociální a personální

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; dokáže vyjádřit svůj názor
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při známých společných činnostech dokáže spolupracovat; ve známých situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně
- je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- vnímá, že ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí; s podporou se dokáže bránit projevům násilí jiného dítěte

5. Kompetence činnostní a občanské

Dítě ukončující přípravný stupeň ZŠS podle svých možností

- se učí svoje činnosti a hry organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si, že se svým chováním se podílí na prostředí, ve kterém žije a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. Formy vzdělávání a metody vzdělávání

V přípravném stupni základní školy speciální je naším cílem poskytnout dětem prostor být dítětem a zároveň je připravit na školní docházku. Vhodnou volbou metod a forem vzdělávání podporujeme kladný vztah k učení, rozvíjíme vztahy k ostatním lidem a k sobě samému.

Naše priority:

- poskytujeme **individualizované vzdělávání**
- dodržujeme zásady **formativního vzdělávání**
- **strukturu** používáme jak v režimu dne, tak při jednotlivých činnostech
- **vizualizací** podporujeme orientaci v denním režimu, komunikaci, výukové aktivity (zástupné předměty, fotogramy, piktogramy)
- komunikační schopnosti všech dětí podporujeme používáním stimulačního jazykového **programu DaR** (mluvená řeč doprovázená znakovou řečí)
- u nemluvivých dětí hledáme vhodnou **alternativní komunikaci**
- klademe důraz na **činnostní a celostní učení**
- zařazujeme **sociální učení**
- dětem dopřáváme dostatek prostoru pro **odpočinek a relaxaci**, ale i **volnou hru**
- zařazujeme **řízenou činnost i improvizaci**
- děti pracují **individuálně i ve skupině**
- sledujeme vývoj dítěte a **konzultujeme** vše s rodiči
- hledáme vhodnou **motivaci** pro každého
- poskytujeme **pohodové a bezpečné prostředí**

8. Obsah vzdělávání a učební plán

Vzdělávací obsah ŠVP PS ZŠS má dvě části a je vypracován podle pokynů metodické pomůcky vydané VÚP r. 2010 „Jak zpracovat vzdělávací obsah ve školním vzdělávacím programu přípravného stupně základní školy speciální“.

První část je věnována pěti vzdělávacím oblastem. U každé vzdělávací oblasti je uveden její vzdělávací záměr a v následující tabulce najdeme:

- Dílčí vzdělávací cíle vycházející z RVP PV.
- Očekávané výstupy, které vycházejí z RVP PV, ale jsou poníženy a upraveny tak, aby byly pro děti v PS ZŠS dosažitelné.
- Učivo, které je stanoveno velmi obecně tak, aby si podrobnou nabídku učiva mohl stanovit třídní učitel v tematických plánech nebo IVP podle specifických potřeb dětí.

Druhou část vzdělávacího obsahu tvoří čtyři tematické celky pojmenované podle ročních období, kterými dítě během školního roku prochází.

- Každý tematický celek se dále dělí na několik dílčích tematických okruhů, které odpovídají potřebám a zájmům dětí. Náplň dílčích tematických okruhů je uvedena opět velmi všeobecně tak, aby byl dán prostor třídnímu učiteli.
- Ke každému vzdělávacímu celku jsou uvedeny vzdělávací záměry, které vycházejí z očekávaných výstupů a prostupují všemi vzdělávacími oblastmi.

Kompletní vzdělávací nabídka (učivo) je dále rozdělena do pěti předmětů. Za tímto účelem vznikl nepovinný dokument, ve kterém je podrobně stanovena náplň jednotlivých předmětů a barevně vyznačená příslušnost ke vzdělávacím oblastem. Na základě tohoto dokumentu a ŠVP pro PS ZŠS vypracovává třídní učitel tematické plány pro jednotlivé předměty a IVP pro děti, kterým byl doporučen školským poradenským zařízením.

Vzdělávání dětí podle individuálního vzdělávacího plánu

Doporučení pro vypracování IVP vydává SPC ve své zprávě z vyšetření dítěte před nástupem do PS ZŠS nebo v průběhu docházky dítěte do PS. Rozhodnutí o povolení ke vzdělávání podle IVP vydává ředitel školy. Samotný plán pak vypracovává třídní učitel na základě doporučení SPC, své pedagogické diagnostiky a ve spolupráci s rodiči dítěte. Plnění IVP je pravidelně vyhodnocováno.

Učební plán

Vyučování v přípravném stupni ZŠS je stanoveno na 20 hodin týdně, tedy 4 hodiny denně. Rozložení jednotlivých vyučovacích předmětů je stanoveno v rozvrhu hodin.

<i>Název předmětu</i>	<i>Zkratka</i>	<i>Počet hodin týdně</i>	<i>Počet hodin ročně</i>
Rozumová a komunikační výchova	RKv	5	165
Smyslová výchova	Sv	2	66
Pracovní výchova	Pv	3	99
Estetická výchova	Ev	5	165
Tělesná výchova	Tv	5	165
<i>Součet</i>		20	660

Poznámky k učebnímu plánu:

- Rozumová a komunikační výchova je zaměřena na rozvoj předpokladů k dalšímu vzdělávání, na adaptaci na školní prostředí a proces učení. Část určená komunikaci se zaměřuje nejen na rozvoj mluvené řeči, ale také na nácvik AAK.
- Smyslová výchova je zaměřena na rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a vytváření vztahů mezi smyslovým vnímáním, myšlením a řečí.
- Pracovní výchova si dává za cíl zvyšovat samostatnost dětí, vytvářet základní manuální dovednosti a naučit děti pečovat o sebe i své okolí.
- Estetická výchova vznikla integrací předmětů Hudební výchova, Výtvarná výchova a Dramatická výchova.
- Tělesná výchova se zaměřuje na správné držení těla, nácvik základních pohybových dovedností, zvyšování výkonnosti a tělesné zdatnosti a na relaxační činnosti. Výuka probíhá jak v prostorách školy, tak i v přírodním prostředí.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP PS ZŠS

9. Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo (OBLAST BIOLOGICKÁ)

Dítě a jeho psychika (OBLAST PSYCHOLOGICKÁ)

Dítě a ten druhý (OBLAST SOCIÁLNÍ)

Dítě a společnost (OBLAST SOCIOKULTURNÍ)

Dítě a svět (OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ)

9.1. Dítě a jeho tělo (OBLAST BIOLOGICKÁ)

Vzdělávací záměry: Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat jeho fyzickou pohodu a zlepšovat tělesnou zdatnost. Rozvíjet pohybové, manipulační i grafomotorické dovednosti dítěte. Učit je sebeobslužným dovednostem, základním hygienickým návykům a vést je ke zdravému životnímu stylu.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
Pedagog u dítěte podporuje: <ul style="list-style-type: none">• uvědomění si vlastního těla• rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí• rozvoj a užívání všech smyslů• rozvoj fyzické i psychické zdatnosti• osvojení si věku přiměřených praktických dovedností• osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	Dítě podle svých možností na konci období dokáže: <ul style="list-style-type: none">• zachovávat správné držení těla• zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu ve známém prostředí• koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla• napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru• vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů v konkrétních situacích• ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku	Smyslová výchova: <ul style="list-style-type: none">• diferenciační cvičení• sluchová cvičení• poznávání předmětů hmatem• prostorová a směrová orientace• cvičení chuti a čichu Rozumová a komunikační výchova: <ul style="list-style-type: none">• sociabilita• pravidla• rozvoj poznávacích schopností• sociální čtení• rozvoj logického myšlení a paměti• kvantitativní vztahy• rozvoj grafických schopností• rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) Pracovní výchova: <ul style="list-style-type: none">• sebeobsluha• hygienické návyky

<ul style="list-style-type: none"> • osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí • vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky • zvládat jednoduchou obsluhu a jednoduché pracovní úkony • pojmenovat části těla, některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami 	<ul style="list-style-type: none"> • stolování • péče o okolní prostředí • práce s různými druhy materiálu • práce s textilními materiály • práce s přírodními materiály <p>Tělesná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napodobování pohybů • chůze • běh • lezení • skok • cvičení obratnosti • cvičení na náradí • cvičení s míčem • sezónní sporty • hudebně pohybové hry <p>Estetická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehrátí, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
---	---	--

9.2. Dítě a jeho psychika (OBLAST PSYCHOLOGICKÁ)

Vzdělávací záměry: Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

10.2.1 Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
Pedagog u dítěte podporuje: <ul style="list-style-type: none"> rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) 	Dítě podle svých možností na konci období dokáže: <ul style="list-style-type: none"> správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči pojmenovat nebo rozpoznat většinu toho, čím je obklopeno vést rozhovor domluvit se slovy i gesty, improvizovat porozumět slyšenému formulovat jednoduché otázky, odpovídat, slovně reagovat učit se nová slova a používat je učit se z paměti krátké texty sledovat a poslouchat četbu, hudbu jednoduše popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) chápat slovní vtip a humor sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech rozlišovat některé používané obrazné symboly sledovat očima zleva doprava poznat některá písmena a číslice, popř. slova 	Smyslová výchova: <ul style="list-style-type: none"> diferenciační cvičení sluchová cvičení poznávání předmětů hmatem prostorová a směrová orientace cvičení chuti a čichu Rozumová a komunikační výchova: <ul style="list-style-type: none"> sociabilita pravidla rozvoj poznávacích schopností sociální čtení rozvoj logického myšlení a paměti kvantitativní vztahy rozvoj grafických schopností rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) Pracovní výchova: <ul style="list-style-type: none"> sebeobsluha hygienické návyky stolování péče o okolní prostředí práce s různými druhy materiálu práce s textilními materiály práce s přírodními materiály Tělesná výchova: <ul style="list-style-type: none"> napodobování pohybů chůze běh lezení

	<ul style="list-style-type: none"> • poznat napsané své jméno • projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon 	<ul style="list-style-type: none"> • skok • cvičení obratnosti • cvičení na nářadí • cvičení s míčem • sezónní sporty • hudebně pohybové hry <p>Estetická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehrátí, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
--	--	---

9.2.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
<p>Pedagog u dítěte podporuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) vytváření základů pro práci s informacemi 	<p>Dítě podle svých možností na konci období dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího) soustředit se na činnost a udržet pozornost poznat a pojmenovat dobře známé věci, které ho obklopují vnímat nové věci, využívat zkušenosti k učení postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině orientovat se ve známém prostředí učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit řešit známé problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ 	<p>Smyslová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> diferenciační cvičení sluchová cvičení poznávání předmětů hmatem prostorová a směrová orientace cvičení chuti a čichu <p>Rozumová a komunikační výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> sociabilita pravidla rozvoj poznávacích schopností sociální čtení rozvoj logického myšlení a paměti kvantitativní vztahy rozvoj grafických schopností rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) <p>Pracovní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> sebeobsluha hygienické návyky stolování péče o okolní prostředí práce s různými druhy materiálu práce s textilními materiály práce s přírodními materiály <p>Tělesná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> napodobování pohybů chůze běh lezení skok cvičení obratnosti cvičení na nářadí cvičení s míčem sezónní sporty hudebně pohybové hry <p>Estetická výchova:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehřátí, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
--	--	--

9.2.3 Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
Pedagog u dítěte podporuje: <ul style="list-style-type: none"> • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) • získání relativní citové samostatnosti • rozvoj schopnosti sebeovládání • rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat • rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání • získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	Dítě podle svých možností na konci období dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • rozhodovat o svých činnostech • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • soustředit se na činnost a její dokončení • respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky • prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí • snažit se ovládat své afektivní chování • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním 	Smyslová výchova: <ul style="list-style-type: none"> • diferenciační cvičení • sluchová cvičení • poznávání předmětů hmatem • prostorová a směrová orientace • cvičení chuti a čichu Rozumová a komunikační výchova: <ul style="list-style-type: none"> • sociabilita • pravidla • rozvoj poznávacích schopností • sociální čtení • rozvoj logického myšlení a paměti • kvantitativní vztahy • rozvoj grafických schopností • rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) Pracovní výchova: <ul style="list-style-type: none"> • sebeobsluha • hygienické návyky • stolování • péče o okolní prostředí • práce s různými druhy materiálu • práce s textilními materiály • práce s přírodními materiály Tělesná výchova: <ul style="list-style-type: none"> • napodobování pohybů • chůze • běh • lezení • skok • cvičení obratnosti • cvičení na nářadí • cvičení s míčem • sezónní sporty • hudebně pohybové hry Estetická výchova:

		<ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehrání, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
--	--	--

9.3. Dítě a ten druhý (OBLAST INTERPERSONÁLNÍ)

Vzdělávací záměry: Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
Pedagog u dítěte podporuje: <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve škole) • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • rozvoj kooperativních dovedností • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	Dítě podle svých možností na konci období dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • spolupracovat s ostatními • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve 	Smyslová výchova: <ul style="list-style-type: none"> • diferenciační cvičení • sluchová cvičení • poznávání předmětů hmatem • prostorová a směrová orientace • cvičení chuti a čichu Rozumová a komunikační výchova: <ul style="list-style-type: none"> • sociabilita • pravidla • rozvoj poznávacích schopností • sociální čtení • rozvoj logického myšlení a paměti • kvantitativní vztahy • rozvoj grafických schopností • rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) Pracovní výchova: <ul style="list-style-type: none"> • sebeobsluha • hygienické návyky • stolování • péče o okolní prostředí • práce s různými druhy materiálu • práce s textilními materiály • práce s přírodními materiály Tělesná výchova: <ul style="list-style-type: none"> • napodobování pohybů • chůze • běh • lezení • skok • cvičení obratnosti • cvičení na nářadí

	<p>škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míčem • sezónní sporty • hudebně pohybové hry <p>Estetická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehřátí, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
--	--	--

9.4. Dítě a společnost (OBLAST SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ)

Vzdělávací záměry: Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
<p>Pedagog u dítěte podporuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách • seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije • vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností 	<p>Dítě podle svých možností na konci období dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení 	<p>Smyslová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diferenciační cvičení • sluchová cvičení • poznávání předmětů hmatem • prostorová a směrová orientace • cvičení chuti a čichu <p>Rozumová a komunikační výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociabilita • pravidla • rozvoj poznávacích schopností • sociální čtení • rozvoj logického myšlení a paměti • kvantitativní vztahy • rozvoj grafických schopností • rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) <p>Pracovní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebeobsluha • hygienické návyky • stolování • péče o okolní prostředí • práce s různými druhy materiálu • práce s textilními materiály • práce s přírodními materiály <p>Tělesná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napodobování pohybů • chůze • běh • lezení • skok • cvičení obratnosti

<ul style="list-style-type: none"> • vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat • rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, ve škole i na veřejnosti) • chovat se zdvořile, vážit si práce a úsilí druhých • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení na nářadí • cvičení s míčem • sezónní sporty • hudebně pohybové hry <p>Estetická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehrátí, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
---	--	---

9.5. Dítě a svět (OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ)

Vzdělávací záměry: založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy	Učivo
Pedagog u dítěte podporuje: <ul style="list-style-type: none"> seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách poznávání jiných kultur pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	Dítě podle svých možností na konci období dokáže: <ul style="list-style-type: none"> orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a ve škole opakují chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte všimnout si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí 	<p>Smyslová výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> diferenciační cvičení sluchová cvičení poznávání předmětů hmatem prostorová a směrová orientace cvičení chuti a čichu <p>Rozumová a komunikační výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> sociabilita pravidla rozvoj poznávacích schopností sociální čtení rozvoj logického myšlení a paměti kvantitativní vztahy rozvoj grafických schopností rozvíjení komunikačních dovedností (AAK) <p>Pracovní výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> sebeobsluha hygienické návyky stolování péče o okolní prostředí práce s různými druhy materiálu práce s textilními materiály práce s přírodními materiály <p>Tělesná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> napodobování pohybů chůze běh lezení skok cvičení obratnosti

	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení na nářadí • cvičení s míčem • sezónní sporty • hudebně pohybové hry <p>Estetická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání kultury <p>Hudební výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sluchová, dechová, řečová a hlasová cvičení • rytmická cvičení • hudebně pohybová cvičení • poslech hudby <p>Výtvarná výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s barvou • modelování • práce s papírem <p>Dramatická výchova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozehrátí, uvolnění a soustředění • objevování sebe a okolního světa • pohyb a pantomima • kontakt s ostatními a komunikace • slovní komunikace • tvořivost a improvizace • reflexe
--	--	---

10. Tematické celky

Vytvořené na základě vzdělávacího obsahu

Legenda k podbarvení oblastí:

Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Dítě a svět (oblast environmentální)

10.1. Podzim

<u>Dílčí tematické okruhy</u>	<u>Vzdělávací záměry = očekávané výstupy</u>
<u>U nás ve škole</u> <ul style="list-style-type: none">• Naše třída<ul style="list-style-type: none">- adaptace v novém prostředí- naše třída, noví kamarádi- moje značka, moje jméno• Den ve škole<ul style="list-style-type: none">- já a moje škola- denní režim (pojmenování činností a jejich časová návaznost) pojmenování jídel během dne- nácvik správného stolování, sebeobsluhy, osobní hygieny- prohlídka školy a přilehlých prostor	<ul style="list-style-type: none">• navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho• adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody• odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory• poznat napsané své jméno <ul style="list-style-type: none">• zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky• zvládat jednoduchou obsluhu a jednoduché pracovní úkony• orientovat se ve známém prostředí• respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

<ul style="list-style-type: none"> - škola a její okolí • Spolužáci kamarádi <ul style="list-style-type: none"> - přátelství, kamarádi - třídní pravidla - jak se chovají přátelé - mezilidské vztahy <p><u>Co přináší podzim</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika ročního období <ul style="list-style-type: none"> - proměny přírody - počasí - délka dne a noci - oblékání - práce na poli, na zahradě, v sadu – ovoce a zelenina - nejznámější plodiny pěstované na zahradě, na poli, v sadu • Rostliny na louce, na poli, u vody a v lese <ul style="list-style-type: none"> - stromy a keře - bezpečný sběr plodů - využití dřeva - péče o les, ochrana lesů • Zvěř a ptactvo 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. • bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • pojmenovat nebo rozpoznat většinu toho, čím je obklopeno • vést rozhovor • domluvit se slovy i gesty, improvizovat • porozumět slyšenému • formulovat jednoduché otázky, odpovídat, slovně reagovat • zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově školy, v blízkém okolí) • učit se nová slova a používat je • učit se z paměti krátké texty • sledovat a poslouchat četbu, hudbu • jednoduše popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) <ul style="list-style-type: none"> • být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem • těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • soustředit se na činnost a její dokončení
--	--

<ul style="list-style-type: none"> - zvířátka se připravují na zimu - nejznámější zástupci - péče o zvěř a ptactvo • Tradice a zvyky <ul style="list-style-type: none"> - Halloween - Dušičky <p>Lidské tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Já a moje tělo <ul style="list-style-type: none"> - co mám ukryto pod kůží, části těla - nejdůležitější orgány a jejich funkce - naše smysly, vývoj člověka • Osobní hygiena a zdravá životospráva <ul style="list-style-type: none"> - osobní hygiena - předcházení nemocím, otužování, prevence úrazů - jídla během dne - zdravé a nezdravé potraviny, vyvážený jídelníček - zdravý denní režim (dostatek spánku, pohybu a relaxace) - pravidelné řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (tělovýchovné chvílky) - technika správného dýchání, relaxační cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých <ul style="list-style-type: none"> • vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) • pojmenovat části těla, některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem <ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí • mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc • vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů v konkrétních situacích • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit • prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí • snažit se ovládat své afektivní chování
---	--

10.2. Zima

<u>Dílčí tematické okruhy</u>	<u>Vzdělávací záměry = očekávané výstupy</u>
<p><u>Co přináší zima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika ročního období <ul style="list-style-type: none"> - zimní počasí – mráz, sníh, led - zimní oblečení - zvířata v zimě - zimní příroda • Tradice a zvyky <ul style="list-style-type: none"> - Barborky - Mikuláš - sv. Lucie - Vánoce – adventní kalendář, adventní koncerty, betlém, cukroví, slavnostní výzdoba, koledy - Štědrý den a tradice - Silvestr - Nový rok - Tři králové - Masopust + pohádkové postavy <p><u>Sport</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sport a jeho význam - druhy zimních sportů a radovánek - třídní olympiáda - hrátky s ledem - stavíme sněhuláky <p><u>Budu školák</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava na vstup do základní školy - sociální návyky - samostatnost při sebeobsluze 	<ul style="list-style-type: none"> • poznat a pojmenovat dobře známé věci, které dítě obklopují • postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí <ul style="list-style-type: none"> • vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc • chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, ve škole i na veřejnosti) • učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit <ul style="list-style-type: none"> • zachovávat správné držení těla • zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu ve známém prostředí • koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla • napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru • dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově <ul style="list-style-type: none"> • spolupracovat s ostatními • uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj předpokladů pro učení – hrubá a jemná motorika, grafomotorika, rozvoj matematických představ, příprava na čtení <p><u>Povolání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprávění o profesi rodičů - seznámení se s různými druhy řemesel 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku • zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a ve škole opakují • chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat • chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině • sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • rozlišovat některé používané obrazné symboly • sledovat očima zleva doprava • poznat některá písmena a číslice, popř. slova <ul style="list-style-type: none"> • chovat se zdvořile, vážit si práce a úsilí druhých • ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
---	--

10.3. Jaro

<u>Dílčí tematické okruhy</u>	<u>Vzdělávací záměry = očekávané výstupy</u>
<p><u>Co přináší jaro</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika ročního období <ul style="list-style-type: none"> - jarní počasí, aprílové počasí - jarní oblečení - jarní příroda - jarní květiny - zvířata a jejich mláďata - jarní péče o zahradu a pole • Tradice a zvyky <ul style="list-style-type: none"> - Smrtka (Morana) - Velikonoce – velikonoční výzdoba, barvení vajíček, koledy, tradice - Filipojakubská noc – čarodějnice <p><u>Říše hmyzu</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - na louce - ve vodě <p><u>Život na zemi a ochrana přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - země voda a vzduch na naší planetě - život ve vodě – potok, řeka, rybník, moře - koloběh vody - činnosti člověka, které přírodě prospívají nebo škodí - třídění odpadů (celoroční projekt školy) <p><u>Dopravní prostředky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy dopravních prostředků - bezpečnost na silnici, chodníku 	<ul style="list-style-type: none"> • chápat slovní vtip a humor • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami <ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky • vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální <ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké <ul style="list-style-type: none"> • chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik • rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně • pomáhat pečovat o okolní životní prostředí • rozhodovat o svých činnostech • přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky <ul style="list-style-type: none"> • chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti

<p><u>Rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dopravní prostředky - moje rodina - můj domov - přátelství, kamarádi - jak se chovají přátelé - mezilidské vztahy <p><u>Česká republika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vesnice x město x ČR - orientace v obci, přírodní a historické zajímavosti obce a regionu - hlavní město ČR - státní symboly a znaky - cestování po naší ČR - poznáváme naši republiku 	<ul style="list-style-type: none"> • porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad • uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou • pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky • vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
---	--

10.4 Léto

<u>Dílčí tematické okruhy</u>	<u>Vzdělávací záměry = očekávané výstupy</u>
<p><u>Co přináší léto</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika ročního období <ul style="list-style-type: none"> - letní počasí - délka dne a noci - letní oblečení - letní příroda - péče o zahradu a pole - základní plodiny na zahradě, na poli a v sadu <p><u>Exotická zvířata</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zvířata v ZOO - svět a světadíly <p><u>Orientace v čase</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dny v týdnu - měsíce - roční období <p><u>Výlety a prázdniny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Den dětí - vyprávění o školních výletech - plány na prázdniny - cestování - orientace v přírodě – mapa, kompas, busola 	<ul style="list-style-type: none"> • zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami • soustředit se na činnost a udržet pozornost • vnímat nové věci, využívat zkušenosti k učení <ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> • mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí <ul style="list-style-type: none"> • odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc • uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • řešit známé problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“